

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2005-06-28

Utrikesdepartementet*Enheten för migration och asylpolitik**Johanna Peyron, telefon 08-405 57 31**Rättssekretariatet**Alexandra Wilton Wahren, telefon 08-405 38 46***Förslag till ändring i utlänningslagen (1989:529) i anslutning till betänkandet Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare (SOU 2005:15)**

Inledning

Rådets direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening och rådets direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning innehåller bestämmelser om rätten till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som befinner sig i ett land inom EU. Vissa av direktivens bestämmelser är medlemsstaterna skyldiga att införa i nationell rätt. Utredningen om uppehållstillstånd för familjeåterförening och för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (UD 2004:01) har i sitt delbetänkande Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare (SOU 2005:15) lämnat förslag på de lagändringar som enligt utredningen behövs för att genomföra direktivet i svensk rätt. Delbetänkandet har under perioden 17 mars – 17 maj 2005 varit ute på remiss. Förslagen i denna promemoria ansluter till betänkandet och för en mer detaljerad genomgång av direktiven, gällande rätt och betänkandets förslag hänvisas därför till detta. Eftersom betänkandet kom ut före det att propositionen Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden (NIPU) beslutades är författningsförslagen i betänkandet inte anpassade till förslagen i NIPU. Någon sådan anpassning har därför inte heller gjorts beträffande förslagen i denna promemoria.

När det gäller rådets direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening (familjeåterföreningsdirektivet) har i delbetänkandet föreslagits vissa ändringar i utlänningslagens bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning. Familjeåterföreningsdirektivet är endast tillämpligt på tredjelandsmedborgare och rätten till familjeåterförening förutsätter enligt direktivet också att familjemedlemmarna är tredjelandsmedborgare. I delbetänkandet föreslås bl.a. en ändring i

utlänningslagen som innebär att uppehållstillstånd skall ges till vissa familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige eller som har ställning som varaktigt bosatt i EU-stat och uppehållstillstånd i Sverige med en giltighetstid på minst ett år. Detta under förutsättning att också familjemedlemmen är tredjelandsmedborgare. Någon sådan uttrycklig rätt till uppehållstillstånd tillkommer enligt gällande rätt inte familjemedlemmar till vare sig svenska medborgare eller tredjelandsmedborgare. Ett genomförande av utredningens förslag skulle således innebära att olika regler skulle gälla för anhöriginvandring beroende på vilket medborgarskap som dels den härvarande anknytningspersonen (i betänkandet referenspersonen) har, dels den anhörige har. För att åstadkomma en enhetlig lagstiftning föreslås i denna promemoria att vissa familjemedlemmar till personer som är bosatta i Sverige skall beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning oberoende av referenspersonens och den anhöriges medborgarskap.

Nuvarande lagstiftning

Regler om uppehållstillstånd på grund av anknytning finns i utlänningslagens (UtlL) andra kapitel. Enligt nuvarande lagstiftning görs ingen skillnad mellan anhöriga till svenska medborgare och anhöriga till tredjelandsmedborgare eller till statslösa. I 2 kap. 4 § första stycket UtlL finns regler om uppehållstillstånd på grund av anknytning till någon som *är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här*. För anhöriga till EES-medborgare och medborgare i Schweiz finns emellertid särskilda regler i utlänningsförordningen (1989:547), UtlF.

Utlänningslagen

Enligt 2 kap. 4 § första stycket 1 UtlL, *får* uppehållstillstånd ges till en utlänning som är gift med eller sambo till någon som är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här, om makarna eller samborna stadigvarande sammanbott utomlands. Att registrerade partners likställs med makar följer av 3 kap. 1 § lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap. Enligt punkten 2 i samma paragraf *får* uppehållstillstånd också ges till en utlänning som är under 18 år och ogift och som är eller har varit hemmavarande barn till någon som är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här. Uppehållstillstånd får vidare ges till en utlänning som är under 18 år och ogift och som adopterats eller som avses bli adopterad av någon som vid tidpunkten för adoptionsbeslutet var och som fortfarande är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här under vissa i paragrafen närmare angivna förutsättningar.

Uppehållstillstånd får enligt andra stycket i samma paragraf också ges till en utlänning som är 1) gift med eller sambo med någon som är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här, utan att makarna eller samborna stadigvarande sammanbott utomlands, eller 2) har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt i Sverige eller som har fått uppehållstillstånd för bosättning här (de s.k. snabba anknytningarna), om förhållandet framstår som seriöst och särskilda skäl inte talar mot att tillstånd ges.

I 2 kap. 4 § fjärde stycket UtL anges att det vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd enligt paragrafen skall beaktas om utlänningen kan förväntas föra en hederlig vandel.

I 2 kap. 4 d § UtL anges att en utlänning som beviljas uppehållstillstånd med stöd av 2 kap. 4 § andra stycket vid första tillfället skall ges ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Detsamma skall enligt samma paragraf gälla när uppehållstillstånd beviljas dennes barn under 18 år med stöd av 2 kap. 4 § första stycket.

Utlänningsförordningen

Medborgare inom EES och i Schweiz som enligt 3 kap. 5 a § UtL har rätt till uppehållstillstånd i Sverige har också rätt till återförening med vissa anhöriga. I 3 kap. 5 b § UtL regleras villkoren för att make, barn och, i vissa fall, föräldrar till dessa medborgare skall få uppehållstillstånd i Sverige. Uppehållstillstånd *skall* beviljas den anhörige i samma omfattning som referenspersonen. Reglerna i utlänningsförordningen omfattar inte sambor varför dessas rätt till uppehållstillstånd istället styrs av reglerna i utlänningslagen.

Rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (familjeåterföreningsdirektivet)

Familjeåterföreningsdirektivet bygger på tanken att en tredjelandsmedborgare som har en mera permanent bosättning i en EU-stat (den s.k. referenspersonen) skall ha rätt att återförenas med medlemmar i kärnfamiljen. Rätten till återförening förutsätter enligt direktivet att också familjemedlemmarna är tredjelandsmedborgare.

Enligt artikel 4 punkten 1 i familjeåterföreningsdirektivet *skall* medlemsstaterna tillåta inresa och vistelse för make och underåriga barn. Enligt punkten 3 i samma artikel *får* medlemsstaterna även tillåta inresa och vistelse för en ogift partner som är tredjelandsmedborgare och som har ett vederbörligen styrkt varaktigt förhållande med referenspersonen eller för en tredjelandsmedborgare som har familjeband med

referenspersonen i form av ett registrerat partnerskap samt för ogifta underåriga barn till dessa personer. Punkten 3 medger också att medlemsstaterna jämställer en registrerad partner med make i familjeåterföreningssammanhang.

I familjeåterföreningsdirektivet ges en möjlighet att införa vissa begränsningar i rätten till familjeåterförening. Medlemsstaterna behöver t.ex. inte tillåta familjeåterförening för flera makar i polygama hushåll eller om referenspersonen inte lever tillsammans med sin make eller sambo eller inte har sådan avsikt. Detsamma gäller om referenspersonen, maken eller sambon är underårig och t.ex. sökanden vilselett eller lämnat oriktiga uppgifter i ansökan eller om det rör sig om ett skenförhållande. Dessutom får uppehållstillstånd vägras om sökanden bedöms utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

I artikel 5 punkten 4 första stycket i direktivet anges att sökanden skall underrättas om beslutet skriftligen snarast och senast nio månader efter det att ansökan lämnats in. Tidsfristen får enligt andra stycket samma punkt i undantagsfall förlängas om prövningen av ansökan är av komplicerad natur.

I artikel 13 i direktivet anges att medlemsstaterna skall utfärda ett första uppehållstillstånd för familjemedlemmarna med minst ett års giltighetstid och att detta skall kunna förnyas.

Förslagen i betänkandet Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare (SOU 2005:15)

I betänkandet föreslås att begreppet referensperson införs i UtlL. En referensperson skall vara antingen en tredjelandsmedborgare som bor i Sverige med ett permanent uppehållstillstånd eller har beviljats ett sådant tillstånd eller en tredjelandsmedborgare som har ställning som varaktigt bosatt i annan EU-stat och fått uppehållstillstånd i Sverige eller som har uppehållstillstånd här såsom anhörig till en sådan person. (Ställning som varaktigt bosatt är ett nytt begrepp som föreslås bli infört i svensk rätt med anledning av direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, se vidare i betänkandet.)

Vidare föreslås i betänkandet att det i utlänningslagen införs bestämmelser som innebär en rätt för referenspersonens make (varmed också avses registrerad partner) eller sambo att få uppehållstillstånd under förutsättning att maken eller sambon är tredjelandsmedborgare. En tredjelandsmedborgare som är under 18 år, ogift och som är barn till referenspersonen, maken eller sambon skall också ha en sådan rätt.

Uppehållstillståndet skall ha en giltighet på minst ett år. När det gäller nyetablerade förhållanden föreslår utredningen att den nuvarande ordningen med uppskjuten invandringsprövning för de s.k. snabba anknytningarna skall fortsätta att gälla även för tredjelandsmedborgare som omfattas av familjeåterföreningsdirektivet. För att detta skall vara förenligt med direktivet måste det tidsbegränsade uppehållstillstånd som ges under provotiden ha en giltighetstid på minst ett år.

Bestämmelser som anger villkoren för att bevilja uppehållstillstånd i de nu nämnda fallen föreslås bli införda genom en ny lydelse av 2 kap. 4 § andra och tredje stycket UtlL.

I betänkandet föreslås också att vissa undantag skall gälla från huvudregeln i 2 kap. 4 § UtlL att uppehållstillstånd skall ges till anhöriga i kärnfamiljen. Dessa undantagssituationer anges i en ny paragraf (i betänkandets förslag betecknad 2 kap. 4 a § UtlL). Undantagen innebär att en ansökan om uppehållstillstånd får vägras om referenspersonen inte lever tillsammans med sin make eller sambo eller inte har sådan avsikt, om det är fråga om polygama hushåll, om referenspersonen, maken eller sambon är underårig, om t.ex. sökanden vilselett eller lämnat oriktiga uppgifter i ansökan om uppehållstillstånd eller om det är fråga om ett skenförhållande. Dessutom får uppehållstillstånd vägras om sökanden bedöms utgöra ett hot mot allmän ordning eller säkerhet. Det sist nämnda föreslås införas i en ny lydelse av 2 kap. 4 c § UtlL. Begreppet hot mot allmän ordning och säkerhet föreslås ersätta den prövning som sker enligt gällande bestämmelse i 2 kap. 4 § fjärde stycket samma lag och som innebär ett krav på att sökanden skall föra en hederlig vandel för att få uppehållstillstånd.

I betänkandet föreslås slutligen att en bestämmelse införs i 11 kap. 3 § UtlL om att Migrationsverket skall iaktta en frist om nio månader inom vilken beslut efter ansökan om uppehållstillstånd för familjeåterförening skall meddelas en sökande som omfattas av familjeåterföreningsdirektivet. Tiden får förlängas om det finns särskilda skäl. Vidare föreslås att en bestämmelse som innebär ett skriftligt formkrav för beslut rörande uppehållstillstånd i allmänhet införs i samma paragraf.

Promemorians förslag

Promemorians förslag: De förslag som har lagts fram i betänkandet Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare (SOU 2005:15) om uppehållstillstånd på grund av anknytning skall omfatta såväl svenska som alla utländska medborgare och statslösa som är bosatta i Sverige. Andra utländska medborgare än medborgare i de nordiska länderna och statslösa personer skall ha permanent uppehållstillstånd i Sverige för att omfattas av rätten till familjeåterförening enligt utlänningslagen.

Skälen för promemorians förslag: De lagändringar som föreslås i delbetänkandet innebär att olika regler för anhöriginvandring kommer att gälla beroende på vilket medborgarskap dels referenspersonen, dels den anhörige har. Enligt förslaget i betänkandet skall tredjelandsmedborgare ges rätt till familjeåterförening med medlemmar ur kärnfamiljen som också är tredjelandsmedborgare. I lagteknisk mening innebär detta att vissa familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige *skall* ges uppehållstillstånd. För svenska medborgare och andra utländska medborgare än tredjelandsmedborgare (och statslösa) kommer dock nuvarande lagstiftning att fortsätta att gälla vilket innebär att dessa kan få rätt till familjeåterförening. Detta uttrycks i utlänningslagen genom att vissa familjemedlemmar till någon som är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här *får* ges uppehållstillstånd. (2 kap. 4 § UtlL). I förarbetena till denna bestämmelse (prop. 1996/97:25 s. 111) anges att rätten till familjeåterförening måste vara en självklar och grundläggande del i vår invandringspolitik och att anhöriga inom kärnfamiljen skall ha en principiell rätt till familjeåterförening. Som skäl mot att i lagtexten ange att uppehållstillstånd skall ges till medlemmar ur kärnfamiljen anges i förarbetena att undantag då måste göras i lag för en rad situationer där det trots att det rör sig om medlemmar av kärnfamiljen inte alltid är rimligt att tillstånd beviljas (aa). I betänkandet har nu, som ovan nämnts, lagts fram förslag med innebörden att det i lagtexten anges att vissa familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare skall ges uppehållstillstånd. Förslaget innebär också att det i lag införs undantag från denna rätt till uppehållstillstånd. För att uppnå en enhetlig, ändamålsenlig och icke diskriminerande lagstiftning bör betänkandets lagförslag anpassas till att omfatta alla som är bosatta i Sverige oavsett medborgarskap. Detta innebär att begreppet referensperson skall omfatta även medborgare i Sverige, Danmark, Finland, Island eller Norge som bor i Sverige och andra utländska medborgare och statslösa

personer som har permanent uppehållstillstånd i Sverige. Det innebär vidare att make (varmed också avses registrerad partner) eller sambo till referenspersonen och ogifta barn under 18 år till referenspersonen och referenspersonens make eller sambo eller till någon av dessa skall ha rätt till uppehållstillstånd med en giltighetstid på minst ett i år. Uppskjuten invandringsprövning vid s.k. snabba anknytningar skall fortfarande tillämpas. Vidare innebär förslaget att de i betänkandet föreslagna undantagen från huvudregeln att uppehållstillstånd skall ges till anhöriga i kärnfamiljen skall vara tillämpliga oavsett medborgarskap på både referensperson och anhöriga. Med hänsyn till vad som ovan sagts om kärnfamiljens principiella rätt till familjeåterförening innebär förslagen främst en lagteknisk förändring och förutses inte få några praktiska konsekvenser. Slutligen innebär förslaget att tidsfristen på nio månader skall gälla i alla ärenden om uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt utlänningslagen.

Något om promemorians författningsförslag

I det författningsförslag som bifogas denna promemoria görs en jämförelse mellan de författningsförslag som lämnades i betänkandet Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare (SOU 2005:15) och promemorians förslag. Endast de paragrafer i betänkandet som berörs av promemorians förslag tas med. För tydlighetens skull redovisas även aktuell nuvarande lagstiftning i förslaget. Som inledningsvis nämnts är varken författningsförslagen i betänkandet eller promemorians förslag anpassade till förslagen i NIPU.

Som nämnts ovan, och som framgår av författningsförslaget, skall medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge kunna vara referenspersoner. Anledningen till att dessa medborgare räknas upp särskilt är att dessa är undantagna från kravet på uppehållstillstånd i Sverige (se 1 kap. 4 § UtlL).

Av författningsförslaget framgår vidare att det föreslås att en bestämmelse införs i 2 kap. UtlL som anger att vad som i detta kapitel sägs om uppehållstillstånd till utlänning som är eller har för avsikt att bli sambo till en referensperson också skall gälla utlänning som är eller avser att bli sambo till en medborgare i EES-stat eller Schweiz som har uppehållstillstånd i Sverige. Anledningen till detta förslag är att de särskilda reglerna i utlänningsförordningen som gäller för anhöriga till EES-medborgare och medborgare i Schweiz, som ovan nämnts, inte omfattar sambor.

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (1989:529)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (1989:529),

dels att nuvarande 2 kap. 4 och 4 d §§ skall betecknas 2 kap. 4 a och 4 g §§,

dels att den nya 2kap. 4 a och 4 g §§ skall ha följande lydelse,

dels att 2 kap. 4, 4 b §§ och 11 kap. 3 § samt rubriken närmast före 11 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas en ny bestämmelse, 2 kap. 2 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	Förslag betänkandet	i	Nu föreslagen lydelse
	2 kap.		
		2 a §	

Med referensperson
avses i 2 kap. 4 och 4 a
§§ en tredjelands-
medborgare som har
beviljats uppehålls-
tillstånd för bosättning
i Sverige eller har
ställning som
varaktigt bosatt i EU-
stat och
uppehållstillstånd i
Sverige med en
giltighetstid på minst
ett år eller är anhörig
till en sådan person
och har
uppehållstillstånd här
med sådan
giltighetstid.

Med
referensperson
avses en person
som är

1. medborgare i
Sverige, Danmark,
Finland, Island
eller Norge och bor
i Sverige.
2. utländsk
medborgare och
har permanent
uppehållstillstånd i
Sverige, eller
3. tredjelands-
medborgare och
har ställning som
varaktigt bosatt i
EU-stat och
uppehållstillstånd

i Sverige med en
giltighetstid på
minst ett år eller
är anhörig till
sådan person och
har
uppehållstillstånd
här med sådan
giltighetstid.

4 §

I 1 kap. 1 a § och 2 a §
detta kapitel finns
bestämmelser om
vad som avses med
tredjelandsmedbor-
gare och referens-
person. I andra-

fjärde styckena
denna paragraf finns
bestämmelser om
uppehållstillstånd
för tredjelandsmed-
borgare i vissa fall.

Uppehållstillstånd
skall ges till

1. en tredjelands-
medborgare som är
gift med eller sambo
till refe-
renspersonen,

2. en tredjelands-
medborgare som är
under 18 år, ogift
och som är barn till
referenspersonen och
referenspersonens
make eller sambo
eller till någon av
dessa, eller

3. en ogift tredje-
landsmedborgare
som är under 18 år
och som avses bli
adopterad av
referenspersonen och
referenspersonens
make gemensamt
eller någon av dessa
eller av referens-
personens sambo
och adoptionsbeslutet
avses komma att
meddelas av svensk
domstol.

Uppehållstillstånd
som meddelas enligt
1 och 2 skall ha en

Uppehållstillstånd
skall ges till

1. en utlänning
som är make eller
sambo till
referenspersonen,

2. en utlänning
som är under 18
år, ogift och som
är barn till
referenspersonen
och referensper-
sonens make eller
sambo eller till
någon av dessa.

Uppehållstillstånd
som meddelas
enligt 1 och 2
skall ha en
giltighetstid på
minst ett år.

giltighetstid på
minst ett år.

Om en tredjelands-
medborgare

a) är gift med eller
sambo till referens-
personen utan att
makarna eller
samborna stadig-
varande
sammanbott
utomlands, eller

b) har för avsikt att
ingå äktenskap eller
inleda ett samboför-
hållande med refe-
renspersonen skall,

om förhållandet
framstår som seriöst
och särskilda skäl
inte talar mot att
bevilja tillstånd, ett
tidsbegränsat
uppehållstillstånd
med en giltighetstid
på minst ett år ges
vid första
beslutstillfället. Ett
uppehållstillstånd av
samma omfattning
skall ges till
sökandens barn
under 18 år vid en
prövning enligt
4 b § första stycket.
4 b § skall ha mot-
svarande
tillämpning med
undantag av att ett
tidsbegränsat uppe-

Om en utlänning
är make eller
sambo till
referenspersonen
utan att de stadig-
varande
sammanbott
utomlands skall
uppehållstillstånd
beviljas endast om
förhållandet

framstår som
seriöst och
särskilda skäl inte
talar mot att
bevilja tillstånd. I
sådant fall skall ett
tidsbegränsat uppe-
hållstillstånd ges
vid första besluts-
tillfället.

Giltighetstiden
skall vara minst ett
år. Ett
uppehållstillstånd
av samma
omfattning skall
ges till sökandens
barn om detta inte
också är barn till
referenspersonen.

hållstillstånd skall ha en giltighetstid på minst ett år.

*Uppehållstillstånd skall ges till tredje-
landsmedborgare
som är förälder till
en referensperson
som är flykting enligt
3 kap. 2 § eller annan
skyddsbehövande
enligt 3 kap. 3 §, är
under 18 år, ogift
och är utan
medföljande vuxen.*

Uppehållstillstånd
skall ges till en
utlänning som är
förälder till en
referensperson
som är flykting
enligt 3 kap. 2 §
eller annan
skyddsbehövande
enligt 3 kap. 3 §, är
under 18 år, ogift
och är utan
medföljande
vuxen.

[Jfr 2 kap. 4 § tredje
stycket nedan]

När en ansökan
om uppehållstill-
stånd grundas på
ett beslut om
adoption som har
meddelats av
svensk domstol,
skall den anknyt-
ning som har upp-
kommit genom
beslutet godtas i
ärendet om uppe-
hållstillstånd.

4 a §

*Uppehållstillstånd
får vägras i de fall
som avses i 4 § om*

*1. makarna eller
samborna i det fall
som avses i 4 §*

andra stycket 1 inte lever tillsammans eller inte har sådan avsikt,

2. referenspersonen också är gift med eller sambo till annan och sammanlever med den personen i Sverige eller sökanden är gift med eller sambo till annan i de fall som avses i 4 § andra stycket 1 och tredje stycket,

3. referenspersonen eller maken eller sambon är under 18 år i de fall som avses i 4 § andra stycket 1 eller tredje stycket,

4. oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för att få uppehållstillståndet, eller

5. ett äktenskap ingåtts eller ett samboförhållande inletts eller en adoption vidtagits uteslutande i syftet att ge tredje-landsmedborgaren

rätt till
uppehållstillstånd.

I 4 c § finns
bestämmelser om att
uppehållstillstånd
får vägras om
tredje-
landsmedborgaren
utgör ett hot mot
allmän ordning
eller säkerhet.

4 §¹

Uppehållstillstånd
får ges till

1. en utlänning
som är gift med
eller sambo till
någon som är bo-
satt i Sverige eller
har beviljats
uppehållstillstånd
för bosättning
här, om makarna
eller samborna
stadigvarande sam-
manbott utom-
lands,

2. en utlänning
som är under
18 år och ogift och
som är eller har
varit
hemmavarande

4 b §

Uppehållstillstånd
får i andra fall än
som avses i 4 §
andra och fjärde
styckena ges till

1. en utlänning som
är gift med eller
sambo till någon
som är bosatt i
Sverige eller har
beviljats
uppehållstillstånd
för bosättning här,
om makarna eller
samborna
stadigvarande
sammansbott utom-
lands,

2. en utlänning
som är under 18 år
och ogift och som
är eller har varit
hemmavarande
barn till någon som

4 a §

Uppehållstillstånd
får ges till

1. en utlänning
som har för avsikt
att ingå äktenskap
eller inleda ett
samboförhållande
med referensperso-
nen, om
förhållandet
framstår som
seriöst och sär-
skilda skäl inte
talar mot att
bevilja tillstånd,

2. en utlänning
som är under 18 år
och barn till en
sådan utlänning
som nämns under
1,

¹ Senaste lydelse 2001:201.

barn till någon som är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här,

2 a. en utlänning som är under 18 år och ogift och som adopterats eller som avses bli adopterad av någon som vid tidpunkten för adoptionsbeslutet var och som fortfarande är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här, om utlänningen inte omfattas av 2 och om adoptionsbeslutet

– har meddelats eller avses komma att meddelas av svensk domstol,

– gäller i Sverige enligt lagen (1971:796) om internationella rättsförhållanden rörande adoption, eller

– gäller i Sverige enligt lagen (1997:191) med anledning av

är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här,

2 a. en utlänning som är under 18 år och ogift och som adopterats eller som avses bli adopterad av någon som vid tidpunkten för adoptionsbeslutet var och som fortfarande är bosatt i Sverige eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här, om utlänningen inte omfattas av 2 och om adoptionsbeslutet

– har meddelats eller avses komma att meddelas av svensk domstol,

– gäller i Sverige enligt lagen (1971:796) om internationella rättsförhållanden rörande adoption, eller

– gäller i Sverige enligt lagen (1997:191) med anledning av Sveriges tillträde till Haagkon-

3. en utlänning som är under 18 år och ogift och som avses bli adopterad av referenspersonen och adoptionsbeslutet avses komma att meddelas av svensk domstol,

4. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 1-3 är nära anhörig till någon som är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här och som ingått i samma hushåll som den personen,

5. en utlänning som annars har särskild anknytning till Sverige,

6. en utlänning som, av humanitära skäl bör få bosätta sig i Sverige,

7. en utlänning som har fått arbetstillstånd eller som har sin försörjning ordnad

Sveriges tillträde till Haagkonventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner,

3. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 1-2 a är nära anhörig till någon som är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här och som ingått i samma hushåll som den personen,

4. en utlänning som annars har särskild anknytning till Sverige,

5. en utlänning som av humanitära skäl bör få bosätta sig i Sverige,

6. en utlänning som har fått arbetstillstånd eller som har sin försörjning ordnad på något annat sätt, och

7. en utlänning

ventionen om skydd av barn och samarbete vid internationella adoptioner,

3. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 1-2 a är nära anhörig till någon som är bosatt i Sverige eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning här och som ingått i samma hushåll som den personen,

4. en utlänning som annars har särskild anknytning till Sverige,

5. en utlänning som av humanitära skäl bör få bosätta sig i Sverige,

6. en utlänning som har fått arbetstillstånd eller som har sin försörjning ordnad på något annat sätt, och

7. en utlänning som önskar vistas

på något annat sätt, och

8. en utlänning som önskar vistas här i landet för studier eller besök.

som önskar vistas
här i landet för
studier eller
besök.

*Uppehållstillstånd
får också ges till en
utlänning som*

*1. är gift med eller
sambo till någon
som är bosatt i
Sverige eller har
beviljats uppehålls-
tillstånd för bosätt-
ning här, utan att
makarna eller
samborna stadig-
varande samman-
bott utomlands,
eller*

*2. har för avsikt att
ingå äktenskap
eller inleda ett
samboförhållande
med en person som
är bosatt i Sverige
eller som har fått
uppehållstillstånd
för bosättning här,
om förhållandet
framstår som
seriöst och sär-
skilda skäl inte
talar mot att
tillstånd ges.*

här i landet för
studier eller besök.

Uppehållstillstånd
får i andra fall än
som avses i 4 § tredje
stycket också ges till
en utlänning som

1. är gift med eller
sambo till någon
som är bosatt i
Sverige eller har
beviljats uppehålls-
tillstånd för
bosättning här,
utan att makarna
eller samborna sta-
digvarande sam-
manbott utom-
lands, eller

2. har för avsikt att
ingå äktenskap eller
inleda ett sam-
boförhållande med
en person som är
bosatt i Sverige
eller som har fått
uppehållstillstånd
för bosättning här,
om förhållandet
framstår som
seriöst och särskilda
skäl inte talar mot
att tillstånd ges.

När en ansökan om uppehållstillstånd grundas på ett beslut om adoption som har meddelats av svensk domstol, skall den anknytning som har uppkommit genom beslutet godtas i ärendet om uppehållstillstånd.

[Jfr 2 kap 4 § fjärde stycket ovan]

Vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd enligt denna paragraf skall beaktas om utläningen kan förväntas att föra en hederlig vandel.

4 b §

Uppehållstillstånd enligt detta kapitel får vägras om

1. makarna eller samborna i det fall som avses i 4 § första stycket 1 inte lever tillsammans eller inte har sådan avsikt,

2. referenspersonen också är gift med eller sambo till annan och sammanlever med den personen i Sverige eller sökanden är gift med eller sambo till annan i de fall som

avses i 4 § första stycket 1,

3. referenspersonen eller maken eller sambon är under 18 år i de fall som avses i 4 § första stycket 1,

4. oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter medvetet förtigits som är av betydelse för att få uppehållstillståndet, eller

5. ett äktenskap ingåtts eller ett samboförhållande inletts eller en adoption vidtagits uteslutande i syftet att ge tredjelandsmedborgaren rätt till uppehållstillstånd.

4 d §²

En utlänning som med stöd av 4 § andra stycket beviljas uppehållstillstånd på grund av familjanknytning skall

4 g §

En utlänning som med stöd av 4 b § andra stycket beviljas uppehållstillstånd på grund av familjanknytning skall vid

En utlänning som beviljas uppehållstillstånd med stöd av 4 a § första stycket 1 eller 2 skall vid första

² Senaste lydelse 2000:292.

vid första besluts-
tillfället ges ett tids-
begränsat
uppehållstillstånd.
Detsamma gäller
när uppehålls-
tillstånd beviljas
utlänningens barn
under 18 år med
stöd av 4 § första
stycket.

första besluts-
tillfället ges ett
tidsbegränsat
uppehållstillstånd.
Detsamma gäller
när uppehållstill-
stånd beviljas
utlänningens barn
under 18 år med stöd
av 4 b § första
stycket.

beslutsstillfället ges
ett tidsbegränsat
uppehållstillstånd.

4 i §

Vad som i detta
kapitel sägs om
uppehållstillstånd
till utlänning som
är eller har för
avsikt att bli
sambo till referens-
personen skall
också gälla
utlänning som är
eller avser att bli
sambo till en
medborgare i EES-
stat eller Schweiz
som har
uppehållstillstånd i
Sverige.

11 kap.

Motivering av
beslut

Motivering av beslut, m.m.

3 §³

³ Senaste lydelse 2001:60.

Bestämmelserna i 20 § förvaltningslagen om motivering av beslut gäller även för beslut som meddelas i ärenden enligt denna lag, om inte något annat följer av andra eller tredje stycket.

Ett beslut i fråga om uppehållstillstånd skall alltid innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet.

Ett beslut i fråga om uppehållstillstånd eller om ställning som varaktigt bosatt skall alltid innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet.

Vid beslut om visering eller arbetstillstånd får skälen som ligger till grund för beslutet utelämnas. En utlänning som omfattas av avtalet om ett Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES) eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, utan att vara medborgare i ett EES-land eller i Schweiz, har dock alltid rätt till motivering av ett beslut om visering om det går honom emot.

I ett ärende om uppehållstillstånd eller om ställning som varaktigt bosatt skall sökanden skriftligen underrättas om det beslut varigenom ärendet avgörs.

I ett ärende om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 4 § eller som rör familjeåterförening mellan tredje-landsmedborgare enligt 2 kap. 4 b § första stycket 3 eller 4, skall sökanden få underrättelse om det beslut varigenom ärendet avgörs senast inom nio månader från det att ansökan lämnades in. Om särskilda skäl föreligger får

I ett ärende om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 4 § eller 4 a § första stycket 1-4, skall sökanden få underrättelse om det beslut varigenom ärendet avgörs senast inom nio månader från det att ansökan lämnades in. Om särskilda skäl föreligger får tiden förlängas.

tiden förlängas.

I ett ärende om att få ställning som varaktigt bosatt enligt 1 a kap. skall sökanden få underrättelse om det beslut varigenom ärendet avgörs senast inom sex månader från det att ansökan lämnades in. Om särskilda skäl föreligger får tiden förlängas. Av underrättelsen skall framgå innebörden av att ha ställning som varaktigt bosatt.

I ett ärende där en varaktigt bosatt i annan EU-stat ansökt om att få uppehållstillstånd skall underrättelse ske av det beslut varigenom ärendet avgörs senast inom fyra månader från det att ansökan lämnades in. Tiden får förlängas med högst tre månader om det föreligger särskilda skäl. Sökanden skall i sådant fall få upplysning om att tiden kommer att förlängas.

Vad som sagts i sjunde stycket gäller även när familjemedlemmar till en varaktigt bosatt i annan EU-stat ansöker om uppehållstillstånd.

Denna lag träder i kraft den